

El Correllengua 2009

Víctor Alexandre

Aquest mes de setembre, amb la Diada Nacional de Catalunya com a referent, són molts els municipis -mig miler, aproximadament- que aprofiten per celebrar el Correllengua. L'edició d'enguany va començar el passat 27 de juny, a Cervera, amb un homenatge a Manuel de Pedrolo per la seva lleialtat al país i a la llengua catalana, i es tancarà el proper 7 de novembre a Perpinyà, la capital de la Catalunya del Nord, coincidint amb el 350 aniversari del Tractat dels Pirineus. Un tractat signat per Espanya i per França en virtut del qual es va posar pau a la guerra que mantenien ambdós països des de feia un quart de segle i que, entre moltes altres coses, va deixar el Rosselló i part de la Cerdanya sota domini francès, tot creant una gravíssima fractura territorial i política que encara avui es manté.

Pel que fa al Correllengua, inspirat en la korrika del País Basc, la seva història comença l'any 1993 a Mallorca a iniciativa de la societat civil per fomentar l'ús del català en tots els àmbits i celebrar la catalanitat de manera oberta, desacomplexada i festiva. El 1995 s'hi va incorporar el País Valencià i dos anys després, des del Principat, la Coordinadora d'Associacions per la Llengua (CAL) va assumir el compromís de portar-ne la flama per tots els territoris de parla catalana. Des d'aleshores, la flama de la llengua viatja també per Andorra, per l'Alguer i per la Franja de Ponent, i mobilitza, pel cap baix, unes tres-centes mil persones arreu dels Països Catalans.

Potser al lector li sembli un contrasentit, però no ho és. No és cap contrasentit que la màxima aspiració del Correllengua sigui poder desaparèixer algun dia. No és cap contrasentit, perquè, quan això s'esdevingui, voldrà dir que la llengua catalana haurà recuperat la normalitat i que, per tant, ja no caldran celebracions com aquesta per prendre consciència de la perillosa situació en què es troba. Franco va morir l'any 1975, però hi ha àmbits en què la llengua catalana pateix exactament la mateixa marginació

Hem de comprendre que el gran motor de la humanitat és la necessitat. No hi ha evolució sense necessitat. I la llengua catalana, per molts segles d'història que tingui al darrere, només sobreviurà si és útil i necessària per viure als Països Catalans.

que quan era viu. I aquesta marginació, en bona part, és culpa nostra, perquè, tot i que no disposem de les estructures polítiques i jurídiques per fer que la llengua catalana gaudeixi en el seu territori del mateix estatus que l'espanyol a Espanya o el francès a França, hi ha molts àmbits que depenen exclusivament de nosaltres i que, això no obstant, hem abandonat.

Un d'aquests àmbits és el de l'ús de la llengua. Una llengua que s'usa poc acaba no tenint raó de ser, i allò que no té raó de ser desapareix. No tenim cap dret a acusar els nouvinguts de no parlar català si nosaltres som els primers que els parlem en una altra llengua. Quin interès poden tenir-hi si amb el nostre comportament els estem dient que no cal que l'aprenquin? Hem de comprendre que el gran motor de la humanitat és la necessitat. No hi ha evolució sense necessitat. I la llengua catalana, per molts segles d'història que tingui al darrere, només sobreviurà si és útil i necessària per viure als Països Catalans.

Hi ha, tanmateix, un altre factor de risc, i és el de la degradació de la llengua. La llengua catalana, cada cop més, s'està convertint en un patuès, en un dialecte de l'espanyol. I això -cal denunciar-ho- s'està fent en connivència amb els llibres d'estil d'alguns mitjans de comunicació catalans que, amb l'excusa "d'arribar a tothom", no sols naturalitzen els castellanismes, sinó que també arraconen sistemàticament les paraules i les expressions catalanes més genuïnes i utilitzen les que presenten menys diferències morfològiques i fonètiques amb l'espanyol. És a dir, que l'arquitectura de la llengua és cada cop més pobra, la sintaxi fa pena i creix per moments la ignorància dels referents culturals propis. Això fa que la major part dels catalans utilitzin dites populars i frases fetes espanyoles en lloc de les pròpies, i que la llengua catalana s'estigui transformant en un dialecte anomenat catanyol.

El Correllengua ens ajuda a prendre consciència d'aquesta transformació i ens adverteix que el futur de la llengua és indestruïble del futur del país. Si perdem la llengua, perdem el país. Assumim, per tant, la nostra responsabilitat i treballem, cadascú des del seu àmbit, per petit que sigui, per tal que la llengua i el país assoleixin l'únic estatus polític que els pot retornar la normalitat. Treballem, en definitiva, per normalitzar políticament el nostre poble, perquè normalitzant-lo normalitzarem també la nostra llengua i la nostra vida.